

Godište XLIX. Broj 3

Srpanj — Rujan 1979

Slaviti Boga pjevajući mu večernju hvalu pradavni je običaj u Crkvi, a početak mu je već u židovskoj tradiciji; blagoslov svjetiljke o zalazu sunca. Sve do IV. stoljeća *obred svjetla* bijaše važna molitva za dar svjetlosti, za dar stvaranja i otkupljenja i molitva za pomoć u doba noći. Sam oblik večernje molitve mijenjao se tijekom povijesti, no od apostolskih vremena nadodavali su činu zahvale jedan ili više psalama, dakon bi održao pobudni nagovor, molila se molitva u obliku litanija, iza čega je slijedio himan i blagoslov. Očito je, da je posaborska obnova časoslova slijedila najstariji oblik kršćanske večernje molitve.

Moliti, odnosno pjevati časoslov pradavni je običaj i u nas Hrvata. Narod Božji prihvatio je od redovnika i seoskog klera običaj pjevati časoslov na veće svetkovine i prigodom smrti člana župske zajednice. Večernja je još i danas u nekim primorskim mjestima sastavni dio svečanog slavlja većih svetkovina, osobito na dan zaštitnika župe. Večernju pjeva sva okupljena zajednica sudjelujući u izmjeničnom pjevanju sa predvoditeljima pjevanja i zborom muškaraca pjevača okupljenih oko svećenika i žrtvenika.

Drugi vatikanski sabor prihvatio je vjekovno molitveno iskustvo Crkve, preporučio da se, prema mogućnostima, dijelovi časoslova svečanije mole: »Dolikuje osim toga da se časoslov, ako je zgodno, u koru i u zajednici pjeva« (SC, br. 99), i istakao vrijednost zajedništva pastira i vjernika u ovakvoj vrsti molitve: »Neka pastiri duša nastoje da se nedjeljom i svečanim blagdanima u crkvi zajednički proslave glavni časovi, naročito večernja.« (SC, br. 100)

U dosadašnjoj našoj posaborskoj liturgijsko-glazbenoj praksi bilo je vrlo uspješnih pokušaja da se uglazbi Večernja, ali to nije imalo jačeg utjecaja na liturgijski život u nas. *Večernja o blagdanu Bl. Djevice Marije*, koju je za Marijansko-mariološki kongres Zagreb — Marija Bistrica 1971. skladao A. Klobučar, istinski je tom prilikom oduše-

Od stare je kršćanske predaje božanski časoslov tako uređen da se slavljenjem Boga posveti čitav tok dana i noći. Kada tu divnu hvalbenu pjesmu mole vjernici zajedno sa svećenikom, tada je to zaista glas same Zaručnice koja razgovara sa Zaručnikom, štoviše, to je molitva koju Krist sa svojim Tijelom upravlja Ocu. (SC, br. 84)

vila izvoditelje i slušatelje. Malo poslije toga tekst je večernje izmijenjen i (premda se u odnosu na tekst mogla i dalje pjevati) tiskana je naklada ostala neiskorištena, a ljepota napjeva nezapažena. Izakako je objelodanjen *Časoslov naroda Božjega* (KS, Zagreb, 1972) objelodanjena je *Nedjeljna večernja* M. Leščana (list *Majka*, prilog br. 1, 1977). Budući da je *Majka* list župe Gospe Lurdske u Zagrebu, njegov glazbeni prilog nije mogao imati većeg utjecaja na cijelu našu Crkvu. Imajući u vidu dosadašnje pokušaje, koristeći isto tako bogatstvo glazbenog izričaja koji je vjekovima oduševljavao puk Božji, osobito u primorskom dijelu naše Crkve, Institut za crkvenu glazbu pri Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu objelodanit će u ovom i slijedećim glazbenim prilogima Sv. Cecilije skladane i priređene večernje na tradicionalne napjeve Crkve na Zapadu i u nas. Da bi mogla ovakva nastojanja donijeti odgovarajući učinak, molimo za suradnju poštovane pretplatnike i sve one koji brinu brigu oko unapređenja liturgijske glazbe u nas.

Poželjati je da pjevana večernja, koja je do sada davala toliko svečanosti svetkovinama samo dijelu naše Crkve, postane za cijelu našu Crkvu svečana »molitva koju Krist sa svojim Tijelom upravlja Ocu« (SC, br. 84). Ulogu koju su imale nekadašnje redovničke zajednice i seoski kler, s korišću za Božji narod, trebali bi danas preuzeti sjemeništa i redovničke zajednice. Oni mogu neposredno djelovati na okupljenu zajednicu vjernika dok zajednički pjevaju večernju i posredno, jer će sjemeništarci kao budući svećenici biti predvoditelji bogoslužja, a članovi redovničkih zajednica predvoditelji liturgijskog pjevanja. I kao što su bili i dosadašnji pokušaji tiskanih večernji, neka i ovo nastojanje bude poticaj našoj Crkvi da »Skupine vjernika, gdje je to moguće, glavne časove slave u crkvi zajednički. To osobito vrijedi za župe.« (Opća uredba novog časoslova)

Uredništvo